

Bemærkninger til forslaget

Da B 7 - Euro-Middelhavsassocieringsaftalen mellem EU og Israel - blev fremsat den 2. oktober 1996, skrev udenrigsministeren i bemærkningerne:

»Respekten for de demokratiske principper og for menneskerettighederne udgør et væsentligt element for partnerskabet. I tilfælde af den ene parts misligholdelse vil den anden part i medfør af aftalens bestemmelser kunne træffe passende foranstaltninger. Manglende overholdelse af aftalens væsentligste elementer vil således kunne føre til suspension af aftalen.«

I selve aftalens indledende bemærkninger står der, at man »tager hensyn til den betydning, som parterne tillægger princippet om økonomisk frihed og principperne i De Forenede Nationers Pagt, særlig overholdelsen af menneskerettighederne og demokrati, som udgør selve grundlaget for associeringen«.

I artikel 2 i selve aftalen står der ligeud:

»Forbindelserne mellem parterne samt alle bestemmelserne i denne aftale bygger på respekten for menneskerettighederne og de demokratiske principper, som ligger til grund for deres interne og internationale politik, og som udgør et væsentlig element i aftalen.«

Israel har i årtier ført en groft undertrykkende og diskriminerende politik over for palæstinenserne i de besatte områder, samtidig med at det store antal palæstinensere bosat i selve Israel behandles som andenklassens borgere. Efter at Osloaftalen blev indgået, var der håb om, at der kunne ske en udvikling, som kunne ende med en total israelsk rømning af de besatte områder, at palæstinenserne kunne begynde at etablere rammerne for deres egen ministat, at palæstinenserne kunne begynde at oprette deres egen infrastruktur, landbrug, småindustri osv. osv.

Men udviklingen siden denne aftale, specielt perioden under præsident Netanyahu, har gjort dette håb til skamme. Den sociale og økonomiske situation for palæstinenserne er endnu værre, end før Osloaftalen blev indgået. Udviklingsminister Poul Nielson skriver i svaret på spørgsmål 34 fra Udenrigsudvalget at »på trods af en omfattende økonomisk bistand fra bilaterale og multilaterale institutioner er den socio-økonomiske situation i selvstyreområderne i realite-

ten blevet forværret siden selvstyreaftalens indgåelse. Det skyldes ikke mindst, at den palæstinensiske økonomi er blevet ramt hårdt af grænselukninger og et kraftigt fald i samhandelen. Denne udvikling har gjort det vanskeligt for selvstyret at indfri forventningerne i den palæstinensiske befolkning om bedre levevilkår«.

Denne helt uholdbare situation er opstået, fordi den nuværende israelske regering overhovedet ikke er indstillet på indrømmelser til PLO og palæstinenserne. Som Herbert Pundik skrev den 7. september 1997 i Politiken: »Hver beslutning, Netanyahu tager, hvert forhandlingsoplæg, han kommer med, er underordnet hans hovedformål: at forhindre fred-modland-processen i at fortsætte, fordi den vil føre til en palæstinensisk stat. Han kræver fred for Israel, samtidig med at han kræver, at palæstinenserne skal opgive deres drøm om national selvstændighed.«

Det er den israelske regerings hårdnakkede modstand mod at give indrømmelser til Arafat/palæstinenserne, som igen modsvarer af nye militære aktioner imod civile israelere. Disse aktioner af Hamas eller andre grupper accepteres i stigende grad af den palæstinensiske befolkning. Som Herbert Pundik skriver den 7. september 1997 i Politiken, er det sådan, at »en voksende del af den palæstinensiske befolkning har mistet troen på, at Arafat kan opnå politiske resultater gennem forhandling med Israels regering. Derfor støtter de i stigende grad terrorgruppernes aktioner. Netanyahus politik har bragt den palæstinensiske befolknings flertal i en situation, hvor den har mistet troen og føler, at den ikke har mere at miste«.

Når vi på den ene side har israelsk mangel på vilje til politiske indrømmelser, som indskrænker Israels magt til at diktere politikken i de besatte områder, og på den anden side har en økonomisk og social situation, hvor palæstinenserne har det værre end før Osloaftalens indgåelse, burde det ikke være svært at forstå, at der ikke er tiltro til fremtiden. Man kan derfor forudse, at mange palæstinensere nu vil sige, at det eneste sprog, som Israel forstår, er magtens – eller man kunne sige: afmagtens sprog.

Når dette sættes sammen med, at Israel dagligt